

Aan het college van B. En W. en gemeenteraad van Dalfsen
gemeente@dalfsen.nl

Lemelerveld, 15 februari 2016

Betreft: nota Toekomstgericht Welzijnsbeleid 2017-2020

Geacht college, geachte raad,

De door u ter visie gelegde nota Toekomstgericht Welzijnsbeleid heeft ons verrast. Temeer daar de officiële termijn om te reageren inmiddels is verstreken. De eerste vraag die we ons stelden 'hadden we dit kunnen weten? En heeft berichtgeving in uw Kernpunten plaatsgevonden?' Wij hebben het niet kunnen waarnemen.

Teleurstelling/verwondering is er ook bij ons bestuur. Ondanks dat u in uw visie een centrale plaats toekent aan het Kulturhus(concept) betreft u het oudste Kulturhus in uw gemeente, met ruim 10 jaar ervaring, niet bij de beleidsvorming. Dat is opmerkelijk in een tijdperk van burgerparticipatie. Anderzijds zijn we blij met de toezegging van de wethouder dat ook deze verlate reactie op Toekomstgericht Welzijnsbeleid kan rekenen op een zorgvuldige afweging bij uw definitieve vaststelling van beleid.

Voordat we inhoudelijk een reactie geven hechten we er aan in het kort te omschrijven wie we zijn en wat we doen. Stichting Kulturhus 'de Mozaïek' doet immers veel meer dan het exploiteren van een gebouw. In dat opzicht zijn we een voorloper in het decentralisatieproces en misschien daarmee ook wel een enigszins 'vreemde eend in de bijt'.

Vanaf 2003 heeft het Kulturhus 'de Mozaïek' een belangrijke functie in Lemelerveld. In samenwerking met vele maatschappelijke organisaties en vrijwilligers heeft het Stichtingsbestuur er een bruisend centrum van gemaakt. Naast de vaste gebruikers zoals de bibliotheek, Stichting Welzijn Ouderen, kinderopvang en peuterspeelzaal, EHBO, gemeente Dalfsen, Rabobank, speel-o-theek, huiswerkbegeleiding, SKT, Lemelerveld Werkt!, koffiehuis 'de Kletsmajoor' heeft sinds kort ook maatschappelijk werk 'de Kern' en krijgt per 1 april a.s. de wijkverpleging van 'Carinova' een vaste plek in het Kulturhus. Wij zijn blij met deze nieuwe bewoners die we zien als belangrijke samenwerkingspartners; de beleidsterreinen zorg en welzijn, maar ook werkgelegenheid liggen immers steeds meer in elkaars verlengde. Het vorenstaande heeft tevens als belangrijk effect dat de vaste bezettingsgraad aanzienlijk is verhoogd. Iedere m2 wordt zo efficiënt mogelijk ingevuld.

Naast het beheren van het gebouw worden door ons veel welzijn gerelateerde activiteiten georganiseerd. Denk aan bijvoorbeeld: activiteiten op het gebied van volwasseneneducatie (vanaf 2012 overgenomen van Landstede vanwege bezuinigingen), huiswerkbegeleiding, koffiehuis 'de Kletsmajoor' gerund door vrijwilligers/herintreders die mensen met een beperking begeleiden, het project 'Lemelerveld Werkt!' dat mensen, van uitkeringsgerechtigde tot vrijwilliger, door maatwerk koppelt aan de arbeidsmarkt, het sociaal eetcafé, enz. enz. Ook wordt er op dit moment hard gewerkt aan de realisatie van het Lemelervelds digitaal dorpsplein. De samenwerking met sport heeft enkele jaren terug geresulteerd in buitenschoolse opvang op het sportpark. Kortom het Stichtingsbestuur maakt

haar doelstelling vanuit de statuten, die in samenspraak met de gemeente zijn vastgesteld meer dan waar. Dit alles wordt bewerkstelligd door een grote groep vrijwilligers die ondersteund wordt door enkele professionele betaalde parttime-krachten. Onze financiële positie is voor de komende jaren in het onderzoeksrapport van BMC gezond genoemd. Dit betekent niet dat we op onze lauweren gaan rusten. Wij stellen ons uitdrukkelijk op het standpunt dat het kulturhus-concept van brede maatschappelijke samenwerking en één visie op de Lemelerveldse gemeenschap na 12 jaar actueler is dan ooit.

Inhoudelijke reactie op uw nota:

1. Blz 1 Visie welzijnsbeleid om breed in te zetten op preventie, vroeg signalering en goede innovatieve oplossingen ondersteunen we van harte. Uw uitgangspunt om dit **budgetneutraal** te laten verlopen, lijkt ons een lastig en moeilijk in te vullen kader. Bovendien gaan bij preventie de 'kosten voor de baten'. En hoe wordt de besparing op termijn van duurdere zorg vastgesteld?
2. Blz 1 Bij de opsomming van andere beleidsterreinen missen we de relatie met **werk/inkomen en economisch beleid**. Voorbeelden: bij de realisatie van het koffiehuis de Kletsmajoor en Lemelerveld Werkt
Maatschappelijk ondernemen als integraal onderdeel binnen kulturhusen- zien we als en belangrijk speerpunt
3. **één welzijnskoepel** als centraal overlegorgaan kan een belangrijke meerwaarde hebben. Wij zijn geen voorstander van een één welzijnskoepel met een gezagsverhouding.
Belangrijk is hier niet 'het kind met het badwater weg te gooien'. Houd vast aan het uitgangspunt: doe lokaal (per kern) wat kan en vanuit een eventuele koepel wat nodig is. De korte lijnen binnen de kern zijn van groot belang en het gevoel van eigenaarschap is van cruciaal belang. Niemand kent de omgeving beter dan de mensen zelf. Lokaal initiatief is een geweldige manier om onze omgeving mooier en beter te maken.
4. Op blz 1 wordt het **onderwijs** wel genoemd als raakvlak met andere beleidsterreinen; in de visie wordt dit echter niet genoemd. Toch is dit raakvlak er terdege. Hierbij denken we aan leegstaande leslokalen die ingevuld worden/zijn. Een goede afstemming is voor het voorzieningenniveau van Lemelerveld nodig om onderlinge concurrentie te voorkomen/terug te dringen. Graag zien we een langere termijnvisie op kernniveau. Het hoeft geen betoog dat we graag als gesprekspartner hier aan deelnemen
5. Blz. 5 citaat: *'De welzijnsinstellingen voeren het beleid uit door te werken aan het behalen van de gestelde maatschappelijke doelen. Dit wordt gedaan door gebruik te maken van bestaand aanbod en van bestaande netwerken'*.
Opmerking: waar plaatst u het Kulturhus 'de Mozaïek' als initiator en uitvoerder van vele activiteiten? En waar blijft **vernieuwing en ruimte voor burgerinitiatieven**?
6. **Vrijwilligersmakelaar en mantelzorgcoach**.
Graag zien wij deze functie gedeeltelijk geïntegreerd in het project Lemelerveld Werkt!. Ten aanzien van de functie mantelzorgcoach zijn we benieuwd hoe u en waar u deze functie gaat invullen. We pleiten voor een fysieke plek in het Kulturhus.
7. Blz 5 citaat *'De doelgroep van het welzijnswerk zijn kwetsbare volwassenen en ouderen (waaronder mantelzorgers)'*. In principe mee eens alhoewel de definitie van kwetsbaar een lastige is en aan verandering onderhevig vanwege een veranderende maatschappij. Preventie is erop gericht mensen uit een kwetsbare positie te houden. Kortom benader als doelgroep het meer vanuit het uitgangspunt 'iedereen doet mee'. Wellicht kan dit ook op meer draagvlak vanuit de samenleving rekenen. Immers wie rekent zich graag tot de meest kwetsbaren? Zie een samenleving meer als een geheel, waar mensen vandaag behulpzaam en morgen hulpbehoevend kunnen zijn.

- Ook missen we aandacht voor de financiële toegankelijkheid van het welzijnswerk.
8. **Blz 6 *participatiewet***
 Vanuit preventiebeleid zou het een gemiste kans betekenen als we ons hier uitsluitend op bijstandsgerechtigden richten. Het uitgangspunt moet zijn 'iedereen doet mee' en dat betekent ook dat het beleid erop gericht moet zijn om ww-ers, arbeidsongeschikten, nuggers, wajongers aan bij voorkeur een betaalde baan te helpen. Dit kan ook vanuit het welzijnswerk zoals bijvoorbeeld vanuit het project 'Lemelerveld werkt!' die onder de paraplu van Kulturhus Lemelerveld opereert.
 9. Blz 6 als partner willen we hier ook heel nadrukkelijk het onderwijs en bedrijfsleven benoemen
 10. Blz 7 citeert ***'Het welzijnswerk stimuleert dat het welbevinden van kwetsbare volwassenen en ouderen wordt vergroot door het faciliteren en organiseren van ontmoeting, beweging en recreatie. Deze activiteiten en programma's zijn kerngericht en vinden bij voorkeur plaats vanuit een kulturhus (concept) en worden georganiseerd door vrijwilligers'***.
 Opmerking: Het welzijnswerk stimuleert inwoners om mee te doen, en dat kan naast ontmoeting, beweging en recreatie ook (vrijwilligers-)werk zijn of een dienstenaanbod dat werkplekken genereert om mensen langer zelfstandig te kunnen laten wonen.
 Opmerking t.a.v. vrijwilligers. De complexiteit van het welzijnswerk wordt steeds groter, denk aan bijvoorbeeld de begeleiding/opvang van GGZ-cliënten, (ex-)verslaafden en het wordt al snel duidelijk dat een link met de professional nodig is. In de regel hebben deze groepen geen sterk sociaal netwerk (als er überhaupt al sprake is van een netwerk). Daarnaast moeten we realistisch zijn dat het soms nodig kan zijn om iemand juist uit dat bestaande netwerk te halen.
 11. Blz 8 citeert ***'Binnen de kantelende samenleving, waarin de overheid zicht terugtrekt en de eigen verantwoordelijkheid van inwoners toeneemt, is burgerkracht belangrijk'***.
 Wij spreken liever niet van —een terugtrekkende overheid— maar verwachten evenals van de samenleving, een andere rol van de overheid. Wij zien graag een faciliterende overheid die vanuit kennis en expertise meedenkt om nieuwe initiatieven te ondersteunen. Een overheid die zich niet beperkt tot het afvinken van wat volgens regelgeving mogelijk is, maar creatief kijkt naar de mogelijkheden.
 12. Prestaties inzet welzijnswerk
 Om de inzet te kunnen meten is het van belang heldere doelen te omschrijven en een nulmeting te houden. Van waaruit vertrekken we? En kunnen we alles meten?
 13. Blz 12 ***budget***
 De informatie rondom het beschikbare budget voor het welzijnswerk roept veel vraagtekens op aangezien het volledig lijkt op te gaan aan de drie genoemde welzijnsorganisaties. Van waaruit worden andere bestaande en toekomstige activiteiten gesubsidieerd?
 Verder willen we nog graag een aantal aanbevelingen doen:
 - Voeg aan het budget een x-bedrag toe betreffende de besparing van uitgestelde zorg/ participatie uitkering
 - Voeg Kulturhus Lemelerveld toe als een belangrijke partner op het brede veld van welzijn in het dorp Lemelerveld.
 - Beloon ook inspanningen vanuit het welzijnswerk die er toe leiden dat werkzoekenden met of zonder een WW-uitkering of anderszins aantoonbaar aan een betaalde baan worden geholpen (zie ook punt 8)
 14. ***Plafond subsidies*** Opmerking: ons inziens een starre regeling die ten koste gaat van de flexibiliteit. Het werkt niet stimulerend naar initiatiefnemers. Kijk naar inhoud/doel en te verwachten resultaat. In dit verband willen we ook verwijzen naar ons provinciaal bestuur dat juist veel ruimte biedt aan nieuwe ontwikkelingen.

Zo vragen we u in overweging te nemen iedere kern een vast bedrag ter beschikking te stellen voor nieuwe initiatieven binnen het brede welzijnsterrein. Verantwoording daarvan kan ook achteraf worden gegeven. (voorbeeld vouchers provincie)

Wij hebben met het bovenstaande gepoogd een zo'n volledig mogelijk beeld te schetsen van wie we zijn, wat we doen en hoe wij tegen uw concept beleidsplan aankijken.

Vanzelfsprekend en hopelijk roept dit vragen op. Om die reden gaan we graag het gesprek met u aan om het vorenstaande nog meer te verduidelijken.

Ook bestaat de mogelijkheid een rondleiding in ons Kulturhus te organiseren. U bent van harte welkom!

Vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Stichting kulturhus De Mozaïek

Gerrit Hoogenboom, voorzitter